

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 3T/146/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315010421
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Gylánik
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5315010421.1

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Čadca JUDr. Milan Gylánik dňa 20. júna 2016 v Čadci v trestnej veci L. C. takto

rozhodol:

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. por., § 215 ods. 1 písmeno b) Tr. por. súd trestné stíhanie proti obv. L. C., nar. XX. XX. XXXX v Č., bytom G. č. XXXX, okr. Č., inštruktorke soc. rehabilitácie v DSSaŠZ P. G.,

pre skutok podľa obžaloby Okresnej prokuratúry Čadca sp. zn. Pv 204/14/5502 po právnej stránke kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

dňa 27. 03. 2013 v čase okolo 14:00 h ako inštruktorke sociálnej rehabilitácie, zamestnaná v Domove sociálnych služieb a špecializovanom zariadení P., so sídlom G.J. XXXX, okr. Č., pri výkone pracovnej činnosti na oddelení „A“ Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G., kedy mala pridelenú v starostlivosti skupinu č. 2 v počte 8 prijímateľov sociálnej služby, medzi ktorými bola zaradená i V. Č., nevenovala dostatočnú pozornosť situácii odohrávajúcej sa v miestnosti a tiež nevenovala dostatočnú pozornosť na invalidnom vozíku sediacej V. Č., prijímateľke sociálnej služby, ktorá bola rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 10Nc 646/98 zo dňa 26.02.1998 zbavená spôsobilosti na právne úkony a rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 12P/181/2006 zo dňa 07.03.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.04.2007, jej bol určený za opatrovníka Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých G.Š., pričom rozhodnutím Žilinského samosprávneho kraja sp. zn. 7510/2010/OSV-003 zo dňa 28. 10. 2010 bolo rozhodnuté, že V. Č. je odkázaná na sociálnu službu poskytovanú v domove sociálnych služieb, nakoľko bola lekárom zaradená do VI. stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a vyžadovala nepretržitý dohľad, V. Č. sa z tohto invalidného vozíka zošmykla, pričom jeden rukáv jej ošatenia zostal zakliesnený o rúčku invalidného vozíka a lem ošatenia jej tlačil na krk takým spôsobom, že došlo k usmrteniu V. Č., a to k jej uduseniu obesením,

z a s t a v u j e ,

lebo nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

odôvodnenie:

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Čadci doručila súdu dňa 23.12.2015 obžalobu na obv. L. C., nar. XX.XX.XXXX v Č., ktorou jej kládla za vinu spáchanie skutku, ktorý po právnej stránke kvalifikovala ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona, ktorého konania sa mala obvinená dopustiť spôsobom uvedeným vyššie vo výrokovej časti uznesenia.

V zmysle § 234 ods. 1 Tr. por. prokurátor podá obžalobu vtedy, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Posúdenie tejto otázky závisí od toho, či v prípravnom konaní boli dôkazy potrebné pre meritórne rozhodnutie súdu

obstarané v súlade so zákonom a úzko súvisí s ust. § 2 ods. 10 Tr. por. Prokurátor je v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. povinný zákonom upraveným postupom vždy náležite zistiť skutkový stav vec v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie a z neho vychádzať pri každom procesnom i hmotnoprávnom rozhodnutí, vrátane rozhodnutia o podaní obžaloby v zmysle § 234 ods. 1 Tr. por. Preto aj postup prokurátora podľa § 234 ods. 1 Tr. por. (podanie obžaloby) predpokladá dostatočné objasnenie veci minimálne v takom rozsahu, aby z neho bolo zrejmé, že:

- skutok sa stal,
 - skutok vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu,
 - existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obvinený,
 - nie sú dané okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť (§ 22, § 23 Tr. zák.) a
 - nie sú dané okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu (§ 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 30 Tr. zák.).
- Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Samosudca Okresného súdu Čadca dôkladne preskúmal obžalobu a obsah trestného spisu pod sp.zn. 3T/146/2015, z ktorého mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

Obvinená L. C. vo svojej výpovedi v prípravnom konaní poprela spáchanie skutku, pre ktoré jej bolo vznesené obvinenie, a to že nevenovala dostatočnú pozornosť situácii odohrávajúcej sa v miestnosti a nevenovala pozornosť sediacej V. Č. na vozíku dňa XX.X.XXXX, na oddelení „A“ v skupine č. 2 v DSS a ŠZ P. F. G.. Bolo to tak, že po obede, keď sa prijímatelia naobedovali sa celé oddelenie premiestnilo každý do svojich tried, ona vtedy mala na starosti osem prijímateľov, V. si pomaly zliezla z vozíka, vyšla si v triede, kde boli, pomaly na válendu, kde ju prebalila, potom pomaly vyšla na invalidný vozík, ona ju previezla k stolu, po chvíli sa rukami podala s vozíkom k umývadlu. Potom S. J. začala byť nervózna, ona sedela na válende, prišla ku U. Q. a začala ho biť po hlave, následne si sadla, čo zopakovala viackrát. Q. začal byť nervózny, potom začal byť agresívny, najskôr rozhadzoval hračky, ona ich zbierala, pričom sledovala všetkých prijímateľov aj V., ktorá sedela na invalidnom vozíku v tureckom sede. Q. následne začal rozhadzovať stoličky, slovné ho upokojovala, aby neublížil ostatným prijímateľom, začal kričať, fackať sa po tvári, chcel prevrátiť stôl. Ona mu držala ruky a stála pri ňom celú dobu, potom sa ukludnil. Keď sa pozrela na ostatným prijímateľov, všimla si, že V. Č. nesedí na vozíku, ale bola zošmyknutá z invalidného vozíka a rukáv mikiny, ktorú mala oblečenú, bol zachytený o rúčku invalidného vozíka. Obvinená ju chcela dať dole z vozíka, ale bola ťažká, nevládala ju zdvihnúť späť na vozík, preto kričala na kolegyňu z vedľajšej triedy L. Q., kričala jej meno L., ona následne prišla do triedy, pomohla jej V. dať dole z vozíka, obvinená išla hneď privolať dispečing do miestnosti, ktorej sa hovorí sesterňa, kde je telefón. Kolegyňa začala V. oživovať, o chvíľu prišla zdravotná sestra z dispečingu - Q. T., ona pokračovala v oživovaní. L. Q. volala záchranku. Keď prišla záchranka, tak pokračovali v oživovaní, následne skonštatovali smrť. Obvinená tiež uviedla, že jej je ľúto, čo sa stalo, nie je si vedomá, že by zanedbala svoje pracovné povinnosti. Na správaní V. Č. si nič nevšimla, čo by nasvedčovalo tomu, že by sa jej niečo mohlo stať. Neregistrovala žiadne zmeny v jej správaní.

Vtedy mala na starosti skupinu ôsmich prijímateľov, sú to prijímatelia s najťažším psychickým postihnutím, bývajú často agresívni voči sebe aj voči personálu. Také situácie ako bola v ten deň sú obvyklé, teda že začnú byť agresívni a ona ich musí ukludňovať. Konkrétne V.Š. mala na starosti rok, takže jej správanie poznala dostatočne. Nikdy v minulosti sa nestalo, že by sa V. zachytila o oblečenie, keď sedela na vozíku. V. chodiť nevedela, vedela sa však pohybovať po štyroch končatinách, vedela si sama vyliezť na vozík ako aj z neho zliezť. V. nebola zabezpečená na vozíku proti pošmyknutiu. Keď ju dostala na starosť, tak sa proti pošmyknutiu nikdy na vozíku nezabezpečovala. Presne sa nevie vyjadriť k dĺžke času, to čo uvádzala v minulosti, bol len odhad, nemala hodiny na ruke a v triede tiež hodiny neboli, takže koľko trval incident s Q., ktorý riešila, povedať nevie. Tiež uviedla, že v domove existuje evidencia úrazov, do ktorej sa evidujú všetky takéto udalosti, kde sa zaznamenáva priebeh udalosti a túto udalosť do tejto evidencie zapísala, pričom údaje tam uviedla iba odhadom.

Svedkyňa poškodená L.Á. Č. / č.l. 89 - 92/ vo výpovedi uviedla, že nebola svedkom udalosti, pri ktorej došlo k usmrteniu jej dcéry V.B. Č., ktorá bola umiestnená v ústave v Domove sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. F. G., takže sa nevie vyjadriť ku žiadnym skutočnostiam zo dňa XX.X.XXXX, kedy zomrela jej dcéra. Všetky náklady spojené s pohrebom hradila ona s manželom, ktoré si uplatňuje v trestnom konaní. Celkovú škodu v trestnom konaní žiada vo výške okolo 2.500,-

€. Taktiež žiada nemajetkovú ujmu vo výške 150.000,- € za stratu jej dcéry V., ona z jej usmrtenia psychicky ochorela.

Svedkyňa U. T. U., riaditeľka Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G. uviedla vo výpovedi / č.l. 269/, že Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie P. G.Č. bol ustanovený nebohej V. Č. Okresným súdom Čadca za opatrovníka, ktorá mala trvalý pobyt v DSS a ŠZ Slniečko a bola aj zbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. Ich zariadenie je zložené z piatich oddelení podľa druhu postihnutia a veku. Konkrétne na oddelení „A“, kde bola dňa XX.X.XXXX umiestnená V. Č., sú všetci klienti zaradení do VI. stupňa odkázanosti na sociálnu starostlivosť, to znamená, že všetci sú pozbavení v plnom rozsahu spôsobilosti na právne úkony, je u nich ťažký stupeň mentálneho postihnutia a pridružené ďalšie zdravotné problémy, všetci sú v starostlivosti psychiatra. V ten deň bolo v skupine L. C. 8 prijímateľov sociálnej starostlivosti. V čase, kedy došlo k úmrtiu V. Č.G. už nebola na pracovisku, dozvedela sa to sprostredkované telefonicky od jej zástupkyne. Na druhý deň po príchode do zamestnania vec riešila tak, že všetky pracovníčky, ktoré boli v predmetný deň v práci sa vyjadrili písomne, taktiež prekontrolovala dokumentáciu súvisiacu s evidenciou smrteľného úrazu. Jej šetrením sa nezistili žiadne nedostatky, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s úmrtím V. Č.. Nebolo zistené žiadne porušenie pracovných povinností p. L. C.. V nadväznosti na túto udalosť k nim prišla kontrola z vyššieho územného celku, odboru sociálnych vecí, kde pracovníčky kontroly konštatovali, že neboli zistené žiadne porušenia pracovných povinností ani zo strany pracovníčky ani zo strany organizácie. Pre prácu ich organizácie je platný zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a ďalšie ich interné predpisy odvíjajúce sa od tohto zákona, napr. organizačný poriadok, prevádzkový poriadok. Postup pri zhoršení zdravotného stavu alebo pri úraze klienta upravuje metodický pokyn pre zabezpečenie zdravotnej starostlivosti č. MP 23, kde v článku 5.2 sa hovorí o tom, ako má personál postupovať. Pani C. podľa tohto článku aj postupovala. Nebolo potrebné prijímať žiadne opatrenia, nakoľko neboli zistené žiadne porušenia.

Pokiaľ sa týka kamerového systému, tento bol súčasťou projektu ešte v roku 2009 a jeho realizácia bola financovaná z prostriedkov Európskej únie a celý proces schvaľovania bol ukončený až v roku 2013, teda s úmrtím V. Č. to nemá žiadny súvis.

Ďalej svedkyňa uviedla, že službukonajúci personál podľa článku 5.2 metodického pokynu č. MP 23 musí vyhodnotiť situáciu a keď situáciu nevie zvládnuť, sám privolá na pomoc väčšinou zdravotnú sestru, nakoľko podľa Dohovoru o ľudských právach nemôžu používať obmedzujúce prostriedky telesné ani netelesné. Pokiaľ je situácia tak vážna, privolá sa zdravotná sestra, kontaktuje psychiatra až on rozhodne o ďalšom postupe, vychádza to aj z § 10 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý upravuje používanie prostriedkov netelesného a telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. V. Č. pripútaná k invalidného vozíku nebola, nebol dôvod ju priväzovať, došlo by k obmedzeniu jej práv. Presné správanie prijímateľov sociálnej služby sa nikdy nedá dopredu odhadnúť, ale pracovníčka už klientov pozná, takže keď dôjde ku konfliktu medzi nimi vie ako zareagovať, či má privolať pomoc alebo to zvládne sama. Podľa jej názoru L. C. situáciu vtedy zvládla medzi Q. a S..

Tiež uviedla, že na oddelení pracujú s prijímateľmi sociálnych služieb, ktorí často ohrozujú seba, iných prijímateľov ako aj zamestnancov, napríklad hádžu predmety, majú veľkú silu, sú agresívni, napádajú okolie, ich zamestnankyne majú na starosti nielen dohľad, ale aj vykonávanie terapeutických činností. Svedkyňa J. S., vo výpovedi / č.l. 114-115/ uviedla, že pracuje ako sanitárka Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G. . Dňa XX.X.XXXX, kedy došlo k usmrteniu V. Č. mala dennú službu v čase od 6:00 do 14:00 hod. O 14:00 hod. odchádzala vedúca p. B. domov a ona po nej prevzala skupinu č. 3. Z touto skupinou bola v triede č. 3, ktorá je na konci chodby, v triede im pustila hudbu z televízora, niektorí sa hrali, iní behali, ďalší kreslili. Okolo 14:10 alebo 14:15 hod. prišla upratovačka J. W., ktorú požiadal, aby dávala pozor na deti, kým ona odskočila do kuchyne prebrať olovrant a suchú večeru. Vrátila sa späť, trvalo jej to asi 5 minút. Po návrate jej ukazovala, aby som išla ku tým dvom triedam, t.j. č. 1 a č. 2, ktoré sú pri sebe na druhom konci chodby. Išla teda tam, pričom v triede č. 2 videla na zemi ak ožívujú Č., bola tam sestrička z dispečingu p. T. spolu s p. Q. J. C.. Ona potom zabezpečovala bezpečnosť ostatných klientov, všetkých ich zobrala ku sebe do triedy č. 3, kde na všetkých dávala pozor. Pani C. vtedy povedala, že sama nevie, čo sa stalo, že si Č. všimla až keď utíšila dvoch, ktorí sa tam bili. Vtedy hneď kričala a volala na L. Q., aby jej prišla pomôcť. K tomu ešte uviedla, že V. Č. dávali vždy bokom od ostatných, lebo ostatní skáču a ona bola sama na vozíku a čo keby niekto do nej strčil a skočil a zhodil ju. Robili to v rámci predvídania a predchádzania nejakého úrazu, nakoľko za nich zodpovedajú. Prijímateľa sociálnej služby sú nevyspytateľní, sami sebe blížia, bijú sa, fackajú medzi sebou, aj ich niekedy napadnú. Že sa V. Č. vtedy zadusila vie len z počutia, svedkom nebola. Na ich oddelení „A“ sú deti s najťažším psychickým a mentálnym postihnutím, je to

najhoršie oddelenie. Oni berú veľa liekov na tlmenie agresivity, inak by im rady nedali, sú s najťažším stupňom postihnutia. Tieto deti, ktoré sú na oddelení „A“ vôbec nerozprávajú, vydávajú len rôzne zvuky. Tiež svedkyňa uviedla, že v prípade, ak potrebuje skupinu opustiť, volá druhú kolegyňu, ktorá vtedy dáva pozor na obe triedy tak, že stojí na chodbe, to je v prípade krátko opustenia triedy, keď potrebujú ísť na toaletu, v prípade, že sa tam nachádza vedúca, alebo upratovačka, alebo sanitárka volajú ich. Keď je to viac ako odskočenie na toaletu, tak spájajú triedy dokopy. Nikdy však deti nenechávajú v triede samé.

Keď riešia nejaký incident s klientmi v triede, v prvom rade ratujú osoby, ktoré sa napádajú, je medzi nimi, potom pohľadom skontroluje ostatných.

Tiež uviedla, že V. Č., bola divná, nevedela rozprávať, len vydávala rôzne zvuky, veľmi šiekala, chichúňala sa, bola vždy silno hlučná, aj v noci, niekedy vydržala aj celú noc šiekajúť od večera do rána, na vozíku sedela len vždy v tureckom sede, inak nesesávala.

Ohľadne pojmu „nepretržitý dohľad“ svedkyňa uviedla, že v predpisoch to nikde nečítala, nikde to tam nebolo. Vie iba, že má nad nimi dávať dozor a pozor, ale ako to môže zabezpečiť, keď ich má v triede 7, to by musela doslova všetkých držať za ruky, ale to sa jednoducho nedá.

K osobe obvinenej sa svedkyňa vyjadrila, že je dobrá, kľudná, je veľmi citlivá k nim. Ona po nich nedokáže ani kričať, ona radšej bude stáť pri nich a držať ich, hladkať ich, snaží sa ich ukludňovať.

Tiež uviedla, že osoby k vozíčkum sa nesmú priväzovať.

Čo sa týka V., nevie, či sa niekedy zošmykla z vozíka, hádzať sa hádzala, ale nikdy počas jej prítomnosti nebola svedkom že by sa V. z vozíka

Svedkyňa L. Q., zamestnaná ako pracovný terapeut Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G., uviedla, že dňa XX.X.XXXX, kedy došlo k usmrteniu V. Č.V., bola vo vedľajšej triede označenej ako č.1 a tam mala pridelených sedem prijímateľov sociálnej starostlivosti. V ten deň pracovala v dobe od 7:00 do 19:00 hod. Na ich oddelení, označovanom ako oddelenie „A“ sú umiestnení klienti s najťažším psychiatrickým stavom, ktorí bývajú veľmi agresívni. Oddelenie musí byť stále uzamknuté. Ona bola v vedľajšej triede č. 1, ktorá sa nachádza hneď vedľa triedy č. 2, kde bola jej kolegyňa L. C.D.. Pamätá si, že v triede L. C., v ten deň boli deti veľmi nepokojné, nekludné, medzi sebou sa napádali, čo videla už na obede, kam chodia všetky tri triedy dokopy. Po obede išli spať do tried, vo vedľajšej triede L. C. počula buchot, nevenovala však tomu pozornosť, nakoľko dohliadala na skupinu v jej triede, tiež neboli najkludnejší. Potom počula ako L. zakričala na ňu silnejším hlasom L., ona hneď otvorila dvere a utekala ku nej, zistiť, čo sa deje, dvere na triede už mala otvorené. Po príchode do triedy zistila, že L. chce dať V. z invalidného vozíka, sama to však nevládala, preto jej pomohla a V. dali z vozíka na zem. L. povedala, aby rýchlo zavolała dispečing a sama začala V. oživovať, lebo videla, že nedýcha, preto jej dávala masáž srdca a aj umelé dýchanie. Toto vykonávala, pokiaľ neprišla z dispečingu zdravotná sestra. Potom ju oživovali spoločne až do príchodu rýchlej zdravotnej služby, ktorí ju tiež oživovali a po nejakej dobe skonštatovali, že je mŕtva.

Ďalej uviedla, keď potrebujú opustiť skupinu, že vždy poprosí kolegyňu, aby na deti dohliadla. Keď nie je kolegyňa, tak sanitára, niekedy aj upratovačku, ak sa na oddelení nachádza. Výnimkou nie je ani vedúca, ktorá keď môže, tak tiež zaskočí jej neprítomnosť. Nikdy však klientov nenechávajú bez dozoru. Priamo svedkom incidentu nebola, počula z vedľajšej triedy buchot, pričom to malo byť tak, že p. C. upokojovala dvoch klientov, aby sa nebili a vtedy asi došlo k zaháčeniu mikiny, ktorú mala oblečenú V. Č., o rúčku invalidného vozíka, na ktorom sedela, čo videla po príchode do triedy, keď ju L. volala. Presnú polohu V. na vozíku nevie povedať, bola v šoku, hneď začala pomáhať V. dávať dole z vozíka a následne ju oživovať. V. Č. bola hlučná, bola škodoradostná, vždy sa tešila zo všetkého zlého, keď sa iní bili a na vozíku väčšinou sedávala v tureckom sede, lebo mala problém s nohami, v inom sede ju na vozíku ani sedieť nevidela.

K presnému času koľko trval buchot v miestnosti p. C. sa vyjadriť nevedela, vedela však, že tento buchot pretrvával určitú dobu, nebola to jednorázová záležitosť.

Podľa nej nepretržitý dohľad je to, že by mala mať všetkých klientov bez prestávky pod dohľadom, aj keď sa to v realite vykonať nedá, lebo keď sa začnú medzi sebou biť, tak rieši tento incident a nemôže súčasne sledovať ostatných pridelených klientov. To by musel byť jeden človek na jedného klienta, aby ho mala stále na očiach.

K osobe obvinenej sa svedkyňa vyjadrila, že je to veľmi dobré dievča, svedomité, prácu si vykonáva poctivo, ak môže, tak každému pomôže, je to veľmi dobrý človek.

Ďalej uviedla, že počet pracovníkov, čo sa týka oddelenia „A“ je stále ten istý, každá má momentálne po 7 klientov, jedine čo sa zmenilo, je zavedenie kamerového systému v triedach a na izbách.

Tiež uviedla, že V. sa na vozík nepriväzovala, ani nijako inak nezabezpečovala proti zošmyknutiu, ona na vozíku sedávala pekne. Nikdy nebola svedkom, že by sa z vozíka V. zošmykla.

Zo znaleckého posudku č. 13/2014 , ktorý vypracovala MUDr. C. T., znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo/č.l. 119-145/ vyplynulo, že bezprostrednou príčinou smrti V. Č. bolo udusenie obesením.

Zo znaleckého posudku vyplýva, že celé dusenie trvá vo všeobecnosti spravidla 5-8 minút, niekedy aj kratšie. Pri dusení nemusia byť prítomné všetky 4 štádia. Ak nie je dusenie intenzívne, napr. pri menšom tlaku škrtidla na krk, prebiehajú jednotlivé štádia dlhšiu dobu a smrť nastáva pomalšie. Vo všeobecnosti teda pri obesení nastáva smrť behom niekoľkých minút. Ak prebieha dusenie pomalšie, ako tomu býva pri obesení v kľaku, v sede alebo v ľahu, môže smrť nastať aj za niekoľko desiatok minút. Po 8-10 minútach spravidla už nie je možné obeseného zachrániť. Ani vtedy, ak je obesený relatívne včas zvesený, nemusí byť vždy zachránený. Vzhľadom na priebeh a charakter ryhy po škrtidle zistenej na krku V. Č. , k jej uduseniu došlo pôsobením tlaku škrtidla na jej krk, pričom škrtidlo najväčším tlakom pôsobilo na pravú prednú až bočnú plochu krku. Tento fakt podporuje aj nález zlomeniny pravého horného rohu štítnej chrupavky. Škrtidlo nebolo na menovanej cirkulárne obtočené, nakoľko ryha po škrtidle bola otvorená, to znamená, že bola vyznačená len na prednej ploche krku a čiastočne na oboch bočných plochách krku s maximom na pravej prednej až bočnej ploche krku. Vonkajšou obhliadkou a pitvou neboli zistené na krku V. Č. žiadne také poranenia, ktoré by svedčili pre uchopenie krku menovanej inou osobou alebo pre škrtenie.

Znalkyňa konštatovala, že k obeseniu V. Č. mohlo dôjsť tak, ako je uvádzané v spisovom materiáli. Teda tak, že u menovanej po zošmyknutí z invalidného vozíka a pri zachytení sa rukáva šatstva o rúčku tohto vozíka došlo k stlačeniu krku lemom šatstva v oblasti goliera, čo malo za následok obesenie.

Smrti V. Č. bolo možné zabrániť včasným uvoľnením krku od tlaku šatstva a následnou resuscitáciou. Ako bolo uvedené vyššie, pri obesení vo všeobecnosti nastáva smrť behom niekoľkých minút a po 8-10 minútach spravidla už nie je možné obeseného zachrániť.

Smrť V. Č. nastala v priamej príčinnej súvislosti so stlačením jej krku lemom šatstva v oblasti goliera pri zachytení sa rukáva šatstva o rúčku invalidného vozíka, z ktorého sa menovaná zošmykla dňa XX.X.XXXX v Domove sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G..

Z rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 10 Nc/646/98-10 zo dňa 26.2.1998 / č.l.5/ vyplýva, že V. Č., nar. XX.X.XXXX bola zbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu.

Z rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 12P/181/2006-15 zo dňa 7.3.2007 / č.l. 10/ vyplýva, že súd určil za opatrovníka V. Č., nar. XX.X.XXXX, Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých G., ktorý bol oprávnený zastupovať V. Č. v bežných veciach.

Z rozhodnutia Žilinského samosprávneho kraja č. 7510/2010/OSV-003 zo dňa 28.10.2010 / č.l. 13/ vyplýva, že V. Č., nar. XX.X.XXXX, je odkázaná na sociálnu službu poskytovanú v domove služieb, nakoľko bola lekárom zaradená do VI. stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby .

Z pracovnej zmluvy zo dňa 11.6.2010 a z dodatkov k tejto zmluve zo dňa 30.12.2010 a zo dňa 29.11.2011 / č.l. 249 -251/ vyplýva, že L. C. je zamestnankyňou Domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G. od 14.6.2010 a bola zaradená na výkon práce ako inštruktor sociálnej rehabilitácie . Posledným dodatkom bol pracovný pomer zmenený od 1.1.2012 na zástup materskej a rodičovskej dovolenky p. B. T..

Z metodického pokynu č. MP 23 pre zabezpečenie zdravotnej starostlivosti zo dňa 8.11.2011 / č.l. 229 - 246/ vyplýva, že postup pri zhoršení zdravotného stavu alebo pri úraze klienta sa upravuje v článku 5.2 , kde sa hovorí o tom, ako má personál postupovať. Konkrétne v prípade zhoršenia zdravotného stavu prijímateľa sociálnej služby (ďalej len „ PSS“), úrazu PSS je ošetrovateľský personál dodržať nasledovný postup:

A) Službukonajúci personál, sanitár, hlási službukonajúcej sestre skutočnosti /zmeny/, ktoré zistil u PSS.
B) Pri agresívnom správaní PSS službukonajúci personál zhodnotí situáciu, zistí príčinu agresivity PSS / ak je to možné/ a snaží sa PSS upokojiť. V prípade potreby privolá službukonajúci personál pomoc v rámci oddelenia alebo z ošetrovateľského úseku.

C) Službukonajúca sestra je povinná zabezpečiť prvú pomoc PSS.

- D) Službukonajúca sestra rozhodne, čo je v danej situácii potrebné zabezpečiť, ako zvládať zhoršený zdravotný stav, zabezpečí vyšetrenie lekárom, prepravu sanitným vozidlom na odborné vyšetrenie.
- E) Ak zhoršenie zdravotného stavu alebo úraz nastane počas soboty, nedele a sviatku, sestra je povinná zabezpečiť prvú pomoc, prípadne volať LSPP, RZP.
- F) Ak PSS odchádza na ošetrovanie mimo zariadenia sestra je povinná zabezpečiť doprovod.

Z pracovného posudku zo dňa 18.8.2015 / č.l. 256/ vyplýva, že p. L. C., pracuje v DSS a ŠZ P.B. G. od 14.6.2010 ako inštruktor sociálnej rehabilitácie. Pracovný pomer je uzatvorený na dobu určitú, a to do nástupu z rodičovskej dovolenky p. B. T.. Počas výkonu práce sa nedopustila žiadneho porušenia pracovnej disciplíny. Svoje pracovné povinnosti si plní svedomito a zodpovedne.

Obvinená L. C. nebola podľa odpisu registra trestov / č.l. 253/ doposiaľ súdne trestaná. Podľa správ o povesti obvinenej / č.l.254 / obvinená v evidencii priestupkov od roku 2008 nemá žiadny záznam .

Na výpovede ostatných svedkov, a to svedka poškodeného T. Č. zo dňa 19.5.2014 / č.l. 75-78/, svedkyne L. B. zo dňa 6.3.2014 / č.l. 95-96/, svedkyne Q. T. zo dňa 28.3.2014 / č.l. 103-104/, svedkyne J. W. zo dňa 8.8.2014 / č.l. 107-108/ a svedkyne PhDr. P. W. z 11.5.2015 / č.l. 111-113/ súd neprihliadal, nakoľko tieto úkony boli vykonávané pred začatím trestného stíhania voči obvinenej L. C. , ktoré bolo začaté uznesením OR PZ Čadca , Odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-54/1-VYS-CA-2014 zo dňa 25.6.2015, ktoré bolo obvinenej oznámené dňa 26.6.2015.

Podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona :

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1
a) závažnejším spôsobom konania, alebo
b) na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona chránenou osobou sa rozumie chorá osoba.

Podľa § 127 ods. 6 Trestného zákona chorou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá v čase činu trpí fyzickou chorobou alebo duševnou chorobou, aj keď prechodnou, bez ohľadu na to, či je dočasne práceneschopná, ako aj osoba so zmenenou pracovnou schopnosťou, invalidná osoba alebo osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom intenzita takej choroby alebo postihnutia zodpovedá ťažkej ujme na zdraví.

Podľa § 127 ods. 8 Trestného zákona osobou zverenou do starostlivosti alebo dozoru sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá je vzhľadom na svoj vek alebo zdravotný stav alebo z iného dôvodu na základe rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu, na základe zmluvy zverená inému, aby vo svojej domácnosti alebo v zariadení určenom na tento účel alebo inde na ňu dozeral, staral sa o ňu, zaopatroval ju alebo ju vychovával.

Podľa § 16 Trestného zákona trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel

a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Objektom tohto trestného činu je ľudský život.

Prečin usmrtienia je nedbanlivostným trestným činom. Páchatel trestného činu nemal úmysel iného usmrtiť, ale napriek tomu, hoci z nedbanlivosti, inému spôsobil smrť. Jednotlivé formy usmrtienia sú rovnako závažné, pričom mieru ich závažnosti môžu ovplyvniť mnohé konkrétne skutočnosti týkajúce sa činu, okolností a príčin jeho spáchania, následkov a podobne.

Za okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby trestu odňatia slobody sa bude považovať to, ak páchateľ spáchal taký čin preto, lebo porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie. Za dôležitú povinnosť možno všeobecne považovať povinnosť, ktorej porušenie za danej situácie spravidla v značnej miere zvyšuje najmä nebezpečenstvo pre ľudský život a zdravie. Ide o povinnosti, ktoré pre páchateľa vyplývajú z jeho pôsobnosti v pracovnom alebo funkčnom zaradení.

Povinnosti môžu vyplývať nielen zo zákona, ale na základe zákona aj z iného všeobecne záväzného právneho predpisu.

S poukazom na okolnosti vyššie uvedené je zrejmé, že vykonané dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom, a na ktoré je možné pri rozhodovaní prihliadať, nepodporujú záver, že by konkrétny skutok kladený za vinu obvinenej L. C. bol trestným činom. Zo spisového materiálu bolo preukázané, že obvinená ako inštruktorka sociálnej rehabilitácie, zamestnaná v Domove sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G., dňa XX.X.XXXX v inkriminovanom čase mala pridelenú skupinu č. 2, pozostávajúcu z ôsmich prijímateľov sociálnej služby, kde bola zaradená aj nebohá V. Č., ktorá bola prijímateľkou sociálnej služby. Z popisu pracovnej funkcie inštruktora sociálnej rehabilitácie okrem iného vyplýva, že inštruktorka sociálnej rehabilitácie zabezpečuje komplexnú starostlivosť o klienta (stravovanie, kúpanie, prebaľovanie a iné úkony v spolupráci s pomocným personálom - sanitárom).

V zmysle rozhodnutia Žilinského samosprávneho kraja č.k. 7510/2010/OSV-003 zo dňa 28.10.2010 bola V. Č. vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav zaradená do VI. stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a vyžadovala nad sebou nepretržitý dohľad pri každodenných činnostiach.

Skutočnosť, že v prípade V. Č. sa jednalo o chránenú osobu v zmysle § 139 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 127 ods. 6 a 8, je zrejmé z obsahu rozhodnutí Okresného súdu Čadca sp. zn. 10 Nc/646/98 zo dňa 26.2.1998, v zmysle ktorého bola V. Č. zbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a rozsudkom sp.zn. 12P/181/2006 zo dňa 7.3.2007, ktorým bol V. Č. určený za opatrovníka Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie P. G.Š.. Dňa 27.3.2013 v inkriminovanom čase zabezpečoval Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie P. G. poskytovanie sociálnej služby nebohej V. Č. prostredníctvom svojej zamestnankyne - obvinenej L. C..

Zo znaleckého posudku č. 13/2014, ktorý vypracovala MUDr. C. T., znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo/č.l. 119-145/ mal súd preukázané, že bezprostrednou príčinou smrti V. Č. bolo udusenie obesením. K obeseniu V. Č. mohlo dôjsť tak, že u menovanej po zošmyknutí z invalidného vozíka a pri zachytení sa rukáva šatstva o rúčku tohto vozíka došlo k stlačeniu krku lemom šatstva v oblasti goliera, čo malo za následok obesenie. Tiež mal súd preukázané, že smrti V. Č. bolo možné zabrániť včasným uvoľnením krku od tlaku šatstva a následnou resuscitáciou. Ako bolo uvedené vyššie, pri obesení vo všeobecnosti nastáva smrť behom niekoľkých minút a po 8-10 minútach spravidla už nie je možné obeseného zachrániť. Smrť V. Č. nastala v priamej príčinnej súvislosti so stlačením jej krku lemom šatstva v oblasti goliera pri zachytení sa rukáva šatstva o rúčku invalidného vozíka, z ktorého sa menovaná zošmykla dňa 27.3.2013 v Domove sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia P. G..

Z výpovede obvinenej L. C. mal súd preukázané, že dňa XX.X.XXXX, kedy došlo k usmrteniu V. Č.V., keď sa prijímatelia sociálnej služby naobedovali, sa celé oddelenie premiestnilo každý do svojich tried, ona vtedy mala na starosti osem prijímateľov, kde všetci sú zaradení do VI. stupňa odkázanosti na sociálnu starostlivosť, všetci sú pozbavení v plnom rozsahu spôsobilosti na právne úkony, je u nich ťažký stupeň mentálneho postihnutia, čo potvrdila svojou výpoveďou aj svedkyňa PhDr. T. U.. Svedkyňa PhDr. T. U., svedkyňa J. S.Í., ako aj svedkyňa L. Q. vo svojich výpovediach zhodne uviedli, že na oddelení pracujú s prijímateľmi sociálnych služieb, ktorí často ohrozujú seba, iných prijímateľov ako aj zamestancov, majú veľkú silu, sú často agresívni, napádajú okolie.

Subjektívna stránka trestného činu usmrtenia podľa § 149 Tr. zákona vyžaduje nedbanlivostné zavinenie, a to či už nedbanlivosť vedomú v zmysle § 16 písm. a) Tr. zákona alebo nedbanlivosť nevedomú podľa § 16 písm. b), ktorá sa vzťahuje na všetky znaky skutkovej podstaty, teda nielen na konanie ale aj na objekt, na následok a príčinnú súvislosť medzi konaním a následkom.

O zavinenie z nedbanlivosti môže ísť len vtedy, pokiaľ povinnosť a možnosť predvídať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného trestným zákonom sú dané súčasne. Nedostatok jednej z týchto zložiek znamená, že čin je nezavinený.

Za takto ustáleného skutkového stavu súd je toho názoru, že u obvinenej nebolo preukázané zavinenie ani len z nevedomej nedbanlivosti, nakoľko obvinená nemohla predvídať smrť V. Č., nakoľko riešila konflikt medzi S. a Q., ktorý následne začal rozhadzovať hračky, potom aj stoličky, kričal, fackal sa po tvári. Obvinená ho upokojovala, aby neublížil ostatným prijímateľom sociálnej služby, stála pri ňom po celú dobu, potom sa ukludnil. Nebolo u obvinenej preukázané porušenie zákona č. 448/2008 Z.z. ani ďalších interných predpisov, čo mal súd preukázané z výpovedí svedkov PhDr. T. U., J. S. a tiež zo správy o kontrole Žilinského samosprávneho kraja, odboru sociálnych vecí. Šetrením sa nezistili žiadne nedostatky, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s úmrtím V. Č.. Nebolo zistené žiadne porušenie pracovných povinností p. L. C.. Tiež bola vykonaná kontrola zo Žilinského samosprávneho kraja, odboru sociálnych vecí, kde pracovníčky kontroly konštatovali, že neboli zistené žiadne porušenia pracovných povinností ani zo strany pracovníčky ani zo strany organizácie. Postup pri zhoršení zdravotného stavu alebo pri úraze klienta upravuje metodický pokyn pre zabezpečenie zdravotnej starostlivosti č. MP 23, kde v článku 5.2 sa hovorí o tom, ako má personál postupovať. Obvinená podľa tohto článku aj postupovala. Nebolo potrebné prijímať žiadne opatrenia, nakoľko neboli zistené žiadne porušenia. Svoje povinnosti si obvinená plnila riadne, nemohla predvídať, že by V. Č. spadla z invalidného vozíka a zachytila sa o oblečenie, nakoľko nikdy v minulosti sa to nestalo.

Celú situáciu obvinená zvládla podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, čo mal súd tiež preukázané s výpovede svedkyne L. Q., a to, že najskôr riešila konflikt medzi S. a Q. a keď zistila, že sa niečo deje s V. Č., ihneď sa jej snažila pomôcť, chcela ju dať z vozíka dole, ale V. bola ťažká, nevládala ju zdvihnúť na vozík, preto kričala na kolegyňu L. Q., aby jej šla pomôcť, ktorá jej pomohla dať V. Č. z vozíka dole a začali ju oživovať, zavolali na dispečing, z dispečingu prišla zdravotná sestra. Potom ju oživovali spoločne až do príchodu rýchlej zdravotnej služby, ktorí ju tiež oživovali a po nejakej dobe skonštatovali smrť V. Č., čo mal súd tiež preukázané s výpovede svedkyne L. Q..

Po vyhodnotení hore uvedených skutočností ma súd za to, že skutok uvedený v obžalobe sa síce stal, avšak nenapĺňa znaky prečinu podľa §149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zákona, nakoľko obvinenej nebolo preukázané zavinenie ani z nevedomej nedbanlivosti, avšak podľa názoru súdu, žalovaný skutok by mal prejednať iný orgán ako priestupok, nakoľko však skutok je premlčaný, súd rozhodol podľa § 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v spojení s § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku tak, že trestné stíhanie zastavuje, nakoľko skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie vecí.

Inému z nedbanlivosti spôsobila smrť a čin spáchala závažnejším spôsobom konania a na chránenej osobe

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môže prokurátor a obvinená podať sťažnosť do troch dní od oznámenia uznesenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Žiline.

Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)